

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні кафедри обліку та аудиту

Протокол № 17 від 04.06. 2018

Зав. кафедри

 Т.В. Кожухова

РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

«АУДИТ В БАНКАХ»

(заочна форма навчання)

Кількість кредитів ECTS 4

Розробник:
Шевченко Л.Я.,
доцент кафедри обліку та аудиту,
к.е.н.

2018 – 2019 навчальний рік

1. Опис дисципліни

Найменування показника	Характеристика дисципліни
Обов'язкова (для студентів спеціальності "назва спеціальності") / вибіркова дисципліна	Вибіркова для студентів спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
Семестр	Осінній
Кількість кредитів	4
Загальна кількість годин	120
Кількість модулів	1
Лекції, години	6
Практичні/семінарські, годин	6
Лабораторні, годин	-
Самостійна робота, годин	108
Вид контролю	екзамен

2. Програма дисципліни

Мета: формування у майбутніх спеціалістів знань і оволодіння базовими теоретичними знаннями та набуття практичних навичок проведення аудиту в банках, виконання інших видів аудиторських послуг.

Завдання: засвоєння теоретичних засад функціонування аудиту в банках як системи незалежного фінансового контролю, опанування законодавчих актів, нормативно-інструктивних документів, міжнародних стандартів аудиту, Кодексу професійної етики аудиторів; набуття практичних навичок з організації та планування аудиту в банках, виконання комплексу окремих аудиторських процедур, надання аудиторських послуг, оформлення робочих та підсумкових документів аудитора.

Предмет: особливості проведення аудиту в банківських установах.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

1. Організація та об'єкти аудиторської діяльності
2. Організація аудиторських послуг
3. Зміст, структура та види аудиторських висновків
4. Організація внутрішнього аудиту
5. Методика аудиту облікової політики банку
6. Методика аудиту грошових коштів
7. Методика аудиту статутного капіталу банку
8. Організація та методика аудиту фінансової звітності

3. Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			
		лекц.	пр. / сем.	лаб.	срс.
Змістовий модуль 1. Організаційні особливості аудиту в банках					
Тема 1. Організація та об'єкти аудиторської діяльності	13	0,5	0,5		12
Тема 2. Організація аудиторських послуг	13	0,5	0,5		12
Тема 3. Зміст, структура та види аудиторських висновків	13	0,5	0,5		12
Тема 4. Організація внутрішнього аудиту	13	0,5	0,5		12
Разом за змістовим модулем 1	52	2	2		48
Змістовий модуль 2. Методика аудиту об'єктів обліку банківських установ					
Тема 5. Методика аудиту облікової політики банку	17	1	1		15
Тема 6. Методика аудиту грошових коштів	17	1	1		15
Тема 7 Методика аудиту статутного капіталу банку.	17	1	1		15
Тема 8. Організація та методика аудиту фінансової звітності	17	1	1		15
Разом за змістовим модулем 2	68	4	4		60
Усього годин	120	6	6		108

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Вид та тема семінарського (практичного) заняття	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Організаційні особливості аудиту в банках		
1	Семінар – дискусія Організація та об'єкти аудиторської діяльності	0,5
2	Семінар запитань і відповідей Організація аудиторських послуг	0,5
3	Семінар з виконанням практичних задач Зміст, структура та види аудиторських висновків	0,5
4	Семінар з виконанням практичних задач Організація внутрішнього аудиту	0,5
Змістовий модуль 2. Методика аудиту об'єктів обліку банківських установ		
5	Семінар запитань і відповідей Методика аудиту облікової політики банку	1
6	Семінар з виконанням практичних задач Методика аудиту грошових коштів	1
7	Семінар запитань і відповідей Методика аудиту статутного капіталу банку.	1
8	Семінар запитань і відповідей Організація та методика аудиту фінансової звітності	1
	Всього	6

5. Індивідуальні завдання

1. Огляд періодичної і монографічної наукової літератури.
2. Підготовка рефератів за обраною темою.
3. Розв'язати одне із індивідуальних завдань, запропоноване у третьому розділі методичних рекомендацій для вивчення дисципліни «Аудит у банках» (методика розподілу у викладача).

6. Обсяги, зміст та засоби діагностики самостійної роботи

Назва модулю	Кількість годин самостійної роботи	Форми самостійної роботи	Засоби діагностики
1	2	3	4
Змістовий модуль 1. Організаційні особливості аудиту в банках	48	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: суть аудиторської діяльності, правове забезпечення аудиторської діяльності, сертифікація аудиторської діяльності. Суть міжнародних та національних нормативів аудиту. Предмет, метод і об'єкти аудиторської діяльності зміст і призначення контролю як функції управління. Класифікація контролю. Система показників для характеристики контролю. Завдання та повноваження органів державного контролю діяльності банків. Органи внутрішнього контролю в банках та їх взаємовідносини з наглядовими органами і зовнішніми аудиторами. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: види аудиторських послуг, етапи аудиту. Планування та програми аудиторської перевірки. Види та оцінка ризиків. Аудиторські докази. Суть вибіркової перевірки. Документування аудиту. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Суть, зміст та структура аудиторського висновку. Види аудиторських висновків. Аудиторські висновки спеціального призначення. Звіт аудитора перед замовником Джерела [1, 2, 3, 4, 5,6, 7] 2. Самотестування 3. Підготовка індивідуального завдання	Тестування, виконання індивідуального завдання
Змістовий модуль 2. Методика аудиту об'єктів обліку банківських установ	60	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення питань: Перевірка стану облікової політики. Дотримання організації бухгалтерського обліку відносно облікової політики. Перевірка методологічних прийомів облікової політики в бухгалтерському обліку. Перевірка окремих пунктів облікової політики. Методика проведення аудиту касових операцій в установах банку. Аудит бланків цінних паперів, суворої звітності та інших цінностей і документів. Перевірка роботи операційних кас в установах комерційних банків. Перевірка розрахунків з використанням дорожніх чеків. Контроль за дотриманням касової дисципліни клієнтами банку. Перевірка статутних документів. Перевірка засновників (акціонерів або учасників) банку. Перевірка наявності мінімального статутного фонду. Перевірка максимальної частки акціонерів (учасників) у статутному капіталі банку. Перевірка порядку та джерел внесення коштів до статутного капіталу банку. Перевірка дотримання порядку збільшення статутного капіталу... Перевірка дотримання формування статутного капіталу. Особливості створення банків за участю іноземних інвестицій. Мета та завдання аудиту фінансової звітності, аудит передачі файлів звітності.	Тестування, виконання індивідуального завдання

		Джерело [1, 2, 4, 5, 6, 7, 25]. 2. Самотестування. 3. Підготовка індивідуального завдання	
Разом	108		

7. Результати навчання

1.	Знання теоретичних основ бухгалтерського обліку в банках, а саме: сутності, завдань і функцій; основних принципів його побудови
2.	Знання законодавчо – нормативних документів, які регламентують порядок організації бухгалтерського обліку в банках
3.	Знання методів і прийомів бухгалтерського обліку в банках
4.	Розуміння економічного змісту господарських фактів, явищ і процесів, їх взаємозв'язок на основі теорії подвійного запису бухгалтерського обліку в банках;
5.	Розуміння методики складання бухгалтерського запису будь-якого явища, факту та процесу, які пов'язані з фінансово-господарською діяльністю банків
6.	Розуміння організації обліку підприємницької діяльності та документальне оформлення всіх видів операцій з придбання та продажу активів, обліку коштів, цінних паперів, форм розрахунків банків тощо.
	Уміння оформляти первинні документи та реєстри аналітичного і синтетичного обліку з операцій фінансово-господарської діяльності банків;
8.	Уміння забезпечити повний і своєчасний облік руху грошових коштів і матеріальних цінностей з метою збереження власності банківської установи;
9.	Уміння організувати облік доходів та витрат банківської установи ;
10.	Уміння забезпечити достовірний облік процесу інвестування;
11.	Уміння узагальнювати облікову інформацію у фінансовій звітності банків та своєчасно надавати її зовнішнім і внутрішнім користувачам.

8. Розподіл балів, які отримують студенти впродовж семестру

Поточне тестування та самостійна робота			Підсумковий тест (екзамен)	Сума в балах
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Індивідуальне завдання	50	100
15	20	15		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	
70-74	D	3, «задовільно»
60-69	E	
35-59	FX	2, «незадовільно»
0-34	F	

9. Методичне забезпечення

Електронний конспект лекцій, методичні вказівки з вивчення дисципліни, комплекти індивідуальних завдань, навчальна та наукова література, нормативні документи.

10. Рекомендована література

Основна

1. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07 грудня 2000 р. № 2121 – III.
2. Про аудиторську діяльність: Закон України від 22 квітня 1993 р. № 3125-III. (із змінами та доповненнями)
3. Кодекс професійної етики внутрішніх аудиторів банківських установ, схвалений Постановою Правління НБУ від 12 лютого 2003р. № 50.
4. Методичні вказівки щодо застосування стандартів внутрішнього аудиту в банках України, затверджене Постановою Правління НБУ від 20 липня 1999р. №358.
5. Методичні рекомендації щодо вдосконалення корпоративного управління в банках України, схвалені Постановою Правління НБК від 28 березня 2007р. № 98.

6. Положення про Комітет з питань аудиту банків, затверджене Постановою Правління НБУ від 09.09.2003 (у редакції Постанови Правління НБУ від 11.04.2007 №131).
7. Положення про організацію внутрішнього аудиту в комерційних банках України, затверджене Постановою Правління НБУ від 20 березня 1998 р. №114.
8. Положення про порядок подання банками до Національного банку України аудиторських звітів за результатами щорічної перевірки фінансової звітності, затверджене Постановою Правління НБУ від 09.09.2003 N 389.
9. Положення про сертифікацію аудиторів банків затверджене Постановою Правління НБУ від 09 вересня 2003 № 388.

Додаткова:

10. Адамс Р. Основы аудита: Пер.с англ. / Под ред. Я.В. Соколова.- М.: Аудит, ЮНИТИ, 1995.- 398с.
11. Аренс А., Лоббек Дж. Аудит: Пер. с англ.; Гл. редактор серии проф. Я.В.Соколов. – М.: Финансы и статистика, 1995 - 560с.
12. Баранова А.О. Аудит: навчальний посібник / А. О. Баранова, Т. А. Наумова., А.І. Кашперська. – Х.: ХДУХТ, 2017. – 246 с.
13. Губенко С.М., Мозгова О.П. Посібник для внутрішніх аудиторів банківських установ. – Харків: Штрих, 2010. – 360 с.
14. Кіндрацька Л.М. Бухгалтерський облік у банках України: Підручник. – К.: КНЕУ, 2011. – 636 с.
15. Council Directive 86/635/EEC of 8 December 1986 on the annual accounts and consolidated accounts of banks and other financial institutions // www.europa.eu/scadplus/leg/en/lvb/l24009.htm.
16. Global Economic Crime Survey 2005. – PriceWaterhouse Coopers. // www.pwc.com.
17. Framework for Internal Control Systems in Banking Organizations. Basel Committee on Banking Supervision, Basel, Sept. 1998 // www.bis.org.
18. Internal audit in banks and the supervisor's relationship with auditors: A survey. Basel Committee on Banking Supervision, Basel, Aug. 2002 // www.bis.org.
19. The 2008 Handbook of International Auditing, Assurance, and Ethics Pronouncements (published March 2008) // www.ifac.org.
20. Міжнародні стандарти аудиту, надання впевненості та етики = Handbook of International Auditing, Assurance, and Ethics Pronouncements: Видання 2010 року: Пер. з англ.. - К.: Аудиторська палата України, 2010. - 1144 с.

Інформаційні ресурси

1. [http:// www.dtkk.com.ua](http://www.dtkk.com.ua) [Електронний ресурс]
2. [http:// www.liga.net](http://www.liga.net) [Електронний ресурс]

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри

_____ Т.В. Кожухова

КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН З ДИСЦИПЛІНИ

№	Назва змістового модулю	Кількість годин за видами занять та період вивчення дисципліни						Дата поточного контролю
		Лекції		Практичні		Самостійна робота		
		год.	дата	год.	дата	год.	дата	
1	Змістовий модуль 1: Організаційні особливості аудиту в банках	2	Жовтень 2018 року	2	Жовтень 2018 року	48	Грудень 2018 року	05.12.2018 р.
2	Змістовий модуль 2: Методика аудиту об'єктів обліку банківських установ	4		4		60		Грудень 2018 року
3	Індивідуальне завдання							28.12.2018 р.